

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Nr. de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 p. garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sânt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Falimentul

„cavalerismului“ maghiar.

Cavalerismul! Eată cuvântul ce le exprima în fața străinătății întreg caracterul, toată firea lor. Eată fala, eată razimul lor moral. Prin Oxford și Londra prin cluburile lor și ale gentlemanilor, prin Paris în saloanele exorbitante țineau să-și validizeze și să-și facă proverbial cavalerismul. Ear' acea lume superficială, care nu pătrunde psihologiceste internul unui popor, a crezut mult timp în legenda cavalerismului acestui popor ca într'o dogmă.

Noi cari de veacuri trăim împreună cu „cavalerii“ acestia îi cunoaștem însă mai bine și am știut totdeauna la ce nivel să le reducem alurele cavalerismului. Nici când nu ni-a fost dat a vedea vre-un semn de cavalerism, nici înainte nici după descoperirea microscopului.

Vezut-am însă în abundență cu ochii liberi semne de acelea, cari presintă poporul maghiar în lumină cu totul contrară. Intoleranța, ura și invidia îl caracterizează în prima linie. Inclinarea spre prigonire și aroganță a tot ce e străin îi zace la inimă. Potențarea acestor porniri sufletești până la tiranie și cruzime în fapte. Pe lângă aceste o lipsă deservită de filantropie și ospitalitate și cultură a inimei. Ei, și toate aceste numai semne de cavalerism nu sunt.

Rămâne o însușire, emanată din extinsul lor cavalerism și aceasta e luxul împreunat cu o risipă fără margini. Și asta nu voim să li-o contestăm. Să nu uităm însă, că banii se adună de obicei de alții, se adună cu greu, sunt eventual meniți pentru alte scopuri, ba pot fi chiar bani orfanali. . . Și a face lux și risipă cu acești bani sub mantaua cavalerismului, nu te prezintă tocmai în cele mai favorabile culori.

Nu voim să incriminăm, dar' două cazuri mai recente sunt atât de mult grăitoare, încât nu le putem lăsa nerelevate.

Unul e cu cavalerii nostri din Arad. Krivány și Bács erau mari cavaleri. Lux, risipă și belșug pe unde pășiau. Odăi fantastic decorate. Candelabre și tapete orientale. Chef cu șampansare neîntreruptă. Nu e acesta cavalerism? Că acești coconăși, pentru a apoteoză cavalerismul „proverbial“, au pungășit statul și comitatul cu o jumătate de milion, e lucru — secundar!

Dar' al doilea cas e și mai plastic. Un student universitar, gentri maghiar, avea mania de a se bate în duel. Cavalier die! Ii trebuie însă bani, ear' punga-i subțire. Aș, cavalierul își ajută la nevoie. Fură, rogu-te, rënd pe rënd paltoanele colegilor săi, le amanează, ear' cu banii dăi la sabie, bate-te în duel. Nu e și acesta cavalier? Vorba vine! . . .

Dar' bine, ce sunt toate aceste dovezi, cari n'au fost retăcute nici de

ziarele maghiare, ei au pus în îngrijire pe cei mai nepreocupați dintre Maghiari? Nu sunt ele oare indiciile unui deservit faliment al „cavalerismului“ lor? Și ce cred ei, că aceste stări de lucruri sunt taine înaintea lumii mari? Într' asemenea împrejurări mai îndrăzniți a vă susține legenda cavalerismului vostru? Pofțiți, noi nu vă invidiam.

Respingem însă cu indignație cea mai nouă probă de cavalerism al vostru, venită dela cele mai înalte foruri dirigitoare. Guvernul maghiar, plămănuirea fapturii voastre, a dat în zilele aceste o dovadă de soiul cavalerismului maghiar. A arătat pe față „toleranța“ și „ospitalitatea“ maghiară.

Era vorba de cele două festivități jubilarie ce două naționalități aveau să aranjeze. Slovaci din Nordul-Ungariei ședințele Jivenei, a reuniunii femeilor slovace, ear' Sașii din Ardeal aniversarea nașterii de 400 ani a marelui lor reformator Ioan Honterus. La aceste sărbări culturale era să participe și frați de un sânge: Cehii la cea dintâi și Germanii la a doua. Dar' guvernul maghiar prin organele sale de publicitate s'a năpustit în contra acelor cari aveau de gând să participe la acele festivități și prin comunicate oficiale li-a dat să se înțeleagă că n'au ce căuta, căci vor fi dați cu gendarmi peste fronturile țării. Și ce e mai mult: cei amențați de către guvern erau Germanii și Cehii, cetățeni ai Monarhiei noastre, Austriaci.

Acest ordin de opreliște, — las'că n'a fost ascultat întocmai căci totuși s'au găsit străini, cari au venit la festivități, — afară că e o nouă batjocură la adresa noastră, este îndrăzneată încălcare a drepturilor cetățenilor din una și aceeași monarhie și o încălcare a drepturilor internaționale.

Prin acest procedeu, guvernul maghiar, care cu prilejul „milleniului“ folosia tot felul de caleidoscopuri și oglinzi înșelătoare pentru a atrage neamurile streine, a ridicat între țeara noastră și străinătate o barieră nefastă, bariera intoleranței și a neospitalității. Și aceasta barieră e menită a tăia ori-ce fire de comunicație, fie spirituală-culturală, fie politică între naționalitățile din Ungaria și națiunile mame din afară de acest nefericit regat.

Prin acest procedeu însă guvernul maghiar și-a afirmat înainte de toate „cavalerismul istoric“ și l'a arătat în toată golătatea.

Când cineva astfel se îngrădește înaintea streinilor, când fie din teamă că-și va pierde heghemonia politică, fie pentru a ne opri pe noi în sborul nostru cultural, este constrins a lua asemenea măsuri și a amenința atât de unguște, — nu mai incupe îndoeala că acela e cu deservire certat cu ori-ce simț de cavalerism.

Este acesta un total faliment al cavalerismului maghiar.

„Parola de onoare“ a pașalei. „Narodni Listy“, vorbind despre actuala stare a chestiunii cu reînnoirea pactului economic, spune că „nu trebuie să se acorde de loc crezământ amenințărilor Ungariei; vorba „Divorçons (Să ne despărțim!) a Maghiarilor nu este decât un psihicleric (hamisag) prea straveșu“.

„Toate opintirile cercurilor guvernamentale ungare tind într'acolo, a născoci o formulă cu ajutorul căreia baronul Bánffy ar pute să se descurce din lațul de fruze, în care s'a prins prin propria lui neprevădere.

„Nu incupe îndoeala, că se va găsi vre-o interpretare isteată, pentru a realiza reînnoirea pactului; și încă fără conlucrarea parlamentului austriac, numai pe baza § 14. Că ce față și cuprins va avea acesta, asta e daocamdată secret, păstrat în sanctuarele guvernamentale cu șapte peceti. Întru cât însă permit a judeca spusele cutărui ori cutărui inițiat, pe care le debitează în forma unui oracol întunecat, reînnoirea pactului va suna astfel, cum a fost încheiat între cele două guverne.

„Cislăitauia n'are nici cel mai mic motiv de a se bucura de această rezolvire, deoarece ea nu însemnează altceva, de cât că Ungaria va trage încă zece ani foloase din incapacitatea reichsratului austriac. . .“

Ceea-ce spune foaia cehică despre strimtoarea vulpoiului cu „parola, sa (!), de onoare“, consimțim, căci îl ținem pe el capabil de ori-ce turpișag după modelul vr'ului Cesar Borgia modern; dar în cât privește foloasele cu pricină, tare ne îndoim, căci, dacă nu altul, de sigur nu ni le va acorda Luoger. Ba și mai mult, suntem încredințați, că acesta va face foloasele aceste foarte scumpe și amare îngânfaților nostri heghemoni.

Regele Carol în Rusia

(Voci de presă.)

Frankfurter Zeitung scrie despre această călătorie următoarele:

„Primirea, cu deosebire cordială, pe care a făcut-o Țarul Regelui României la Peterhoff, are întru atâta însemnătate politică, întru cât Rusia recunoaște în mod public tendințele politice pacifice ale României, care este în cea mai strînsă legătură cu tripla alianță.

O politică rusească turburătoare n'ar fi compatibilă cu o strînsă amicitie între cele două state, căci o nouă acțiune războinică a Rusiei, în Balcani, s'ar ciocni de opoziția României, care a mai plătit odată foarte scump alianța cu Rusia. După cum permite să se presupună, articolul de salutare al organului semioficios al ministeriului de externe rus, în cercurile rusești nu se manifestează dorința de a insista asupra faptelor comune de arme, ceea ce e lesne de explicat, căci această frăție de arme deșteaptă în Ruși amintiri foarte neplăcute. Acum ar fi de așteptat, ca Țarul să întoarcă visita Regelui, la București. Poate că Țarul, odată cu călătoria sa în Crimeea, care va avea loc în toamna aceasta, va merge și la Sinaia, cam în același timp în care împăratul Wilhelm II va vizita Constantinopolul și Palestina. Aceasta ar da din nou materie pentru diferite combinațiuni politice. Deocamdată va trebui să ne mulțumim cu faptul vizitei Regelui Carol, care poate fi privită cu mulțămire, ca o dovadă a intențiunilor pacifice ce domnesc pe țărmurile Nevei“.

„P. Lloyd“ (foaia de seară) de la 4 August, scrie:

„Ca în Petersburg, așa și în Moscova familia (?) regală română a fost obiectul unor onoruri și distincțiuni deosebite, la care

acest domnitor a răspuns cu privilegiul prîn-zului de gală dat în palatul gubernial cu demnitatea ce-l distinge în tot-deauna și cu tactul impecabil propriu lui. Putem cu drept cuvânt să împărțăm ceea-ce scrie „Nvoosti“, anume că solemnă călătorie a regelui Carol va promova consolidarea legăturilor de prietenia strînsă între Rusia și România; ear' consolidarea acestei prietenii, fiind cunoscute intențiunile Țarului Nicolae, însemnează sporirea garanțiilor pentru menținerea păcii generale în Europa. Ziarul rusec scrie apoi: A vedea în Rusia pe Regele Carol și pe prințul moștenitor al României este cu atât mai plăcut lucru cu cât România a fost privită în tot-deauna ca unealtă a triplei alianțe și ca avangarda ei în peninsula balcanică. România însă n'a fost nici odată agent al triplei alianțe și după a noastră părere nu va fi nici odată. Politica ei s'a distins în tot-deauna prin independență și cumintenie. Față cu Rusia atât România oficială cât și poporul românesc s'au purtat în tot-deauna cu demnitate și cu tact. N'avem să le imputăm nimica.“

„Budapesti Hirlap“ de la 3 August are o corespondență particulară din Petersburg, în care spune într'alttele:

„Când principele Bulgariei a vizitat Petersburgul, abia vre-o câțiva proprietari au putut să-și decoreze casele cu stindarde bulgărești, și deși întreagă presa îl preamărea pe Ferdinand ca pe un amic sincer al Rusiei, societatea totuși a rămas indiferentă și vorbea despre comedia bulgară. Presa din incidentul vizitei lui Carol nu a scris primi-articoli, nici a primit îndrumare spre așa ceva, dar' în societatea noastră totuși s'a născut ideea, că aceste zile de sărbătoare au o însemnătate oare-careva; cu o oare-care căldură își reamintesc prietenia de arme româno-rusească de la Plevna și aceasta e cauza, că străzile principale sunt împodobite cu foarte multe stindarde românești. Aproape așa se pare, ca și când Rusia ar căuta prietenia României, numai cât nu o poate spune aceasta pe față, pentru-că Rusia e putere mare ambițioasă, care nu se poate pleca înaintea împărățiilor și regatelor mici. Insuși Țarul în persoană și-a primit la gară oaspeții, i-a încuartirat în palatul din Peterhoff, unde a fost încuartirat la timpul seu și împăratul Wilhelm II. Marii principii se întreceau în amabilități. Cu toate acestea situația rămâne nesigură“.

Corespondentul apoi lungeste vorba despre încheierea unui tractat comercial ruso-român, dar' din expunerea lui se vede, că ar vrea să o deie pe diplomațenie d'aceea nu reproducem partea aceasta.

Sărbările Slovacilor.

Precum am mai zis, guvernul telegrafase comunicatul oficinei Ieszenszky, apărut în „P. Lloyd“, privitor la sărbările Slovacilor și Sașilor, în toate țările unde locuiesc Slavi și în Germania, cu scop vădit de a înfrica pe cei-ce ar dori să vină din străinătate, să „aștepte contra statului“. Incât privește pe Slovaci, comunicatul telegrafat avea în primul rând să facă efect dorit printre Cehi, că aceștia să se înfrice, deoarece stăpânirea presupunea, sau fi fusese cumva derunțat, că din Boemia și Moravia se pregătesc a veni la T.-Sv.-Martin o grămadă de persoane, înțurma unei „tainice înțelegeri“ stabilite încă pe timpul sărbătorilor lui Palacky în Praga.

Că acesta a fost scopul de căpătâie, adică de a zădărnici venirea oaspeților „din străinătate” (Austria), reiese și de acolo, că autoritățile din T. Sv. Martin nici nu încercară a împiedeca nevinovatele sărbări ale unei reuniuni femeiești și ale adunării Asociației științifico-etnografice a „Museumului Slovac”. Ba și mai mult, pentru a mări într-o cârta pe naivi. — Dacă s'ar găsi atâta, bine înțeles — stăpânirea puse pe direcția generală a muzeelor, ca să dea și muzeului slovac din T. Sv. Martin din budgetul său de cstan, 300 (11) florini, și încă locuial o săptămână înainte de sărbârile. Bine înțeles, că Slovacia au priceput imediat apucătura de hamisag prost, pentru a na li-se strica sărbârile, au fost și ei nițel hamisi, au primit generosul dar rizeud in pumni de prostia lui *Isczensky* et Comp. . . .

Toute șiretlicurile companiei însă n'au ajuns la nimica, caei, după cum scrie „N. Noriny” de repeșite-ori, aa venit atâția oaspeți, cum de muți ani și anume atât slovacii, cât și Cehii, Polonii și Rușii din Galizia, Slovacia, etc., ba și un grup de zece dame cebe de la granița moravo-ungară, toate pe biciclu. Oaspeții „străini” au fost aproape toți găzduți în casele particulare pentru ca să nu fie nevoie a fi anunțați poliției. „N. Noriny” nici până în numărul din 5 August, ultima zi a sărbârilor, nu le spune numele acelor „străini”.

Sărbârile se compunea în fond din adunări generale ale celor două asociațiuni amintite. S'a constatat progres în emendouă: adunarea reuniunii femeilor slovace, *Jivena* a hotărât înfățișarea unei scene de fete cu intenat. Imediat după adunare o delegațiune de 4 dame se va duce la ministrul instrucției publice, să expozereze permișiunea.

Colecțiunile „Museumului Slovac” atâta s'au îmbogățit încât trebuie să se închirieze loculițăți de patru ori mai mari de cât cele de până acum aștătoare în casa națională „Dom”, unde colecțiunile sunt astăzi îngârnadite fără nici un sistem din casa îngustimii spațiului. Mai ales colecția țesăturilor și cusăturilor, etc, naționale slovace e atât de bogată și frumoasă încât au fost să studieze deja specialiștii din Germania, Suedia; car' stăpânirea de la noi încă trimise deja de patru ori experții săi să o vadă.

Insuși casa națională „Dom” s'a dovedit de astălată ca neladestuitoare. Centrul ei anume e ocupat de o mare sală de teatru; car' pe laturile ei sunt localitățile casinei slovace; în fața cără stradă localitățile pentru restaurant și cafenea, în care însă stăpânirea chiar dela început nu permite să se vada beuturi și numai cafea. Nici un pahar de bere nu este iertat să bea acolo; și cei aflători în localitățile de alături ale casinei trebuie să-și aducă ori ce beutură afară de cafea dintr'un restaurant străin de peste drum. Ne putem deci închipui cum se mănâncă această sicană în zile de sărbârli.

Provine dela rădăcina jiv: de acolo spre pilda vorba jivio! S'a trăiască! Și cuvântul românesc jivina se trage din această rădăcină: în limba celora slavă a est cuvânt ar putea însemna atâta ca: ființă veșnică.

bări. În asemenea ocazii, câțiva tineri se string laolaltă și cumpăra pe seama lor beuturi necesare, naimese o seamă de ciobnari, cari slujesc publicul, vasele fiind așezate undeva în gaag, ori vara în grădina.

Petrecelele sărbârilor slova se compuneau din: reprezentația de teatru, concert cu cântări și joc. Foia slovacă spune, că publicul a fost la toate așa de numeros încât să fie fost de două ori așa de înăpătoare localitățile, încă nu ajungeau.

Pe tot timpul banchetului, la galeria de la de teatru, unde el avu loc, era înălțat biroul Ujhelyi. Attila, cu 2 scriitorăși, privind cu ochii nării de câștii și ascultând cu urechi de alt soi de canoe tot ce se petrecea și vorbeșe.

În ziua de 4 August, întreg orașul cu oaspeții a făcut esenșiuine în apropierea pădure de brazi, un punct acesta al programului, care nu lipsește de la nici o petrecere slovacă finată vara. Și acolo a venit Ujhelyi cu un scriitorăș, cu 8 gențarii conduși de un ofițer. Erau gastați a o departare de vre-o 100 pași, observând toate cu cea mai mare luare aminte patriotică, căci foile din Budapesta anunțau, că „acolo, în pădure, se vor petrece scene de înălțare paștarăstă!”

Ce caraghios! Și ce frichi! Și locuși nu vor scăpa de ce se tem!

Carăși Herczegh.

Joi după-amaazi pe la oarele 3, câștura soarelui ajunsă așa dogoritoare, încât nu mai știam ce să facem, cum să ne mai răcorim, sau cel puțin cum să mai eșim din năduful, care ne făcea așa zicend incapabili de lucru. În desperarea noastră, cea mare -- câtă cine ne-a scăpat: carăși numai moșul de Herczegh, aici, desfăcend țosta am găsit în „P. Lloyd” dela 4 c. un nou produs al caraghiosului prorector al Universității din Budapesta. Din cronica publicată în nrul nostru de Joi știi, că Herczegh a trimis „sentența de moarte” ce o căpătase dela „comitetul executiv al tinerimii naționalităților” într'adevăr poliției din Budapesta. Se înțelege, că de pașul acesta al moșului a trebuit să ridă toată lumea: poliția însăși, ziarele cari au aflat-o dela poliție, cetitorii și înaintea taturora tovarășii de osândă ai lui Herczegh: *Pământly, Isczensky*, etc. Că aceștia l-au lăsat până a fi în neștire de proveniența „glumii proasta” -- cum zice însuși „P. Lloyd”, -- ba glumci criminale -- cum zicem noi, -- dovedeste numai că ei înșiși, tovarășii săi de osândă își bat joc de zovzeșutul rector și că negreșit voese să-l compromită cu desăvîșire.

Căci nu ne putera explica altfel faptul, că moșul acesta caraghios carăși a comis -- deocamdată am văzut numai în „P. Lloyd” -- o scrisoare publică „Cătră tinerimea naționalităților streine. De prorectorul Dr. Michail Herczegh, presidentul nemzeti szövetségului”. Se înțelege, că deja la vederea titlului acestuia am isbucnit într'un ris încât se auzia peste drum dela redacție; a ținut două minute până am putut începe a citi; car' odată porniți spre citire, au trebuit să ne luăm de foale la fiecare frază, ba de multe-ori la fiecare cuvânt. Eceva nepomenit de caraghios prin prostia, bătăria și zovzeșenia și naivitatea până la extrem a moșului de prorector. Scrisoarea e lungă de 1 1/2 coloana, litere mici. Regretăm că cu toată bunăvoința sinceră și adevărată nu putem a-i acorda atâta spațiu. Ascultați deci numai o parte a nezdăvenilor herczeghiane. Începe astfel:

„Sunt deobște cunoscut machinațiunile, pe care le-a pus la cale tinerimea anti-maghiară a naționalităților străine. Se zice că s'a format chiar un comitet executiv cu scop, de a judeca la moarte pe acei patrioți maghiari, cari le stau mai mult în cale. După părerea lor fac parte din aceștia: presidentul Asociației naționale maghiare, Dr. Michail Herczegh și Dr. Géza Krivány, secretarul Asociației. Aupia acestora sentența așa dar' a fost deja pronunțată și au fost înștiințați prin scris despre aceasta.”

(Inversura frazei „după părerea lor”, că adică ei doi fac parte din tagma patrioților, permite a presupune că Herczegh parcă s'ar lăpăda de tagma acelor patrioți, cărora prin scris a fost trimisă sentența de moarte).

„Durere numai, că amenințare nu înfrică nici pe Herczegh, ori Krivány, nici pe ceilalți domni arătați în scrisoare, anume: Rákosi Jenő, consilierul ministerial Jeszenszky, cari în interesul statului și al cauzei naționale s'evirșese fapte patriotice după cea mai bună știință și cunoștință a lor. Dacă oam' săi nu se vor teme de oam'ni! (Asta e cât se poate de minuțată R. „Tr. P.”); prin unțare nici de tuerii naționalităților, cari și ei nu sunt altceva decât copii d'ai oam'nilor. (Trec-te, moșule, așa de draguț zovzeș ești. R. „Tr. P.”). Dar' pentru ce oare și de unde înceasul cel sălbatic și dor de rășnăare a tinerimii naționalităților? (E închipuit găgăuțul prorector, când își închipue, că asupra lui ar voi să-și rășbune cineva. R. „Tr. P.”) Toamă nemzeti szövetség-ul este acela, contra activității căruia n'au motive nici de a se plange nici de a se teme.

„Căci ce vrea nemzeti szövetség-ul? El vrea să desvoalte simțemntal patriotic, spiritul patriotic și gândirea ureană. -- El vrea a face să dispăra nebușerile reciprocă între naționalități (Ce prostie!); să promoveze și înalte pace, pretinie, respect reciproc. . . . „El vrea întruparea ideii de stat național maghiar”. . . .

„Nemzeti szövetség-ul nu vrea să maghiarizeze cu forță; căci maghiarizarea cu foc și fer este o depășire a scopului”. . . .

„Din cele precedente reiese lămurit, că mișcările naționalităților nu sunt lelecești; ele n'au în vedere interesele necum ale naționalităților, ci interesele apatorilor. . . De oare-ce așadar' intenat poporului este deosebit de acela al apatorilor, „nemzeti szövetség-ul” vrea a mântuiancă pe popor de agitatori. Acesta (ce? „Tr. P.”) este înboldul faptelor apatorilor naționalităților, cari aștă la. . . și la rășbnare contra „nemzeti szövetségului” și a conducătorilor lui. . .

„Căci aserțiunea, că la noi naționalitățile ar fi asuprite, nu corăspunde faptelor stări a lucrurilor”. . .

„Cultura națională maghiară nu vrea a loc să știrbească cultura națională apatorilor (!) această cultură maghiară nu s'mărginește numai la formarea (?) neamului maghiar, ci se extinde și asupra formării (!!!) acelor popoare de naționale nemaghiară, cari alcătuiesc în Ungaria naționa maghiară de luat în sens politică. vrea numai atâta, că la naționalitățile proprii, deosebita, particulara lor cultură, trăndu-și caracterul lor individual să a vină partea întregitoare a celui-ce este comun taturora, a obștelui, a așa zisei culuri naționale generale, care va fi cu atâta excelență cu cât mai excelente însuși. Avea cultura acelor poporațiuni, care olaltă alcătuiesc naționa maghiară și genă națională maghiară.”

(Dacă acest pasagiu nu este aiurare, denotă alienațiune mentală destul de gresată, apoi nu mai înțelegem nimica, și mai știm ce e clar și ce confus).

„Naționalitățile pot să și esereze limă libere, precum o dovedește nu numai legislația naționalităților din 1868, dar' și legile înțământului public”. . . Și în comitat, în oraș și comune limba naționalităților se va vada pe deplin ca limba de protocol”. . .

„Bancilor românești este, a promova limbăsele speciale ale Românilor; a face politici antimaghiară, a depozeda proprietarii de pământ maghiari în Ardeal, ca apoi proprietarul de pământ român să poată trece asupra sa conducerea politicii”.

„Isolată stă în istoria lumii acea frăpătate, acea generositate, cu care întâmpnaționalitățile legislațiunea ungără”. Naționalitățile au căpătat toate acele drepturi, toate acele privilegii, pe care le avea înainte numai maghiarul neoaș. Egalitate înaintea legii este firul cel roșu al legislațiunei noastre, de la descălcicarea înceasului în prezent. . .

„Ele (naționalitățile) trebuie să înțelegă că însușirea limbii de stat maghiare este numai spre folos; căci fără cunoșterea limbii maghiare nu pot să iee parte în viața politică, nici la lucrările în comitate și comune în acea măsură, în care li-se cuvine”. . .

Herczegh încheie astfel: „Să ne lășăm de ură. Mai bine de ce ori ce ură este dragostea. Să începem nouă viață. De ne-am iubit în trecut, și facem și pe viitor. Fie care patriot ură să fie un bur decum a fost tatăl său”.

FOIA „TRIBUNEI POPORULUI”

Strigoii. . .

(O poveste adevărată)

În comuna Poenit-de-sus sunau clopotele. Oamenii, dar' mai ales muerile îmbrăcate de sărbătoare, după obiceiul fiecare cu o cârpă în mână mergeau la mort în casa lui Toader Onului. Copiii cu lingurile la brau alergau la mort, nu pentru că era mort, ci pentru comandare, căci așteptau comandare mare pentru că Toader a fost cel mai avut ora din sat.

De el a fost cel mai avut până în anii din urmă, dar' eu anul acesta ca toți și el a mai săracit. Buzete nu s'au făcut, porci au murit, ei înșși de vre-o săptămână e pe pat, unde azi până în zori a răpusat.

În noaptea de moarte toate trebile și-le-a așezat așa că toțoși după un an așa de rău, au putut lăsa soției și copiilor săi o avere frumoasă și vre-o 200 florini bani gata.

Așa a stat el, când a murit. Acum e înmormântarea. La ușa uliții erau doi prapori pași, vestind că din casa aceasta unul s'a mutat la cele eterne. . .

Dzo să-l ierte! . . . Ierte-l Dzo! Aceștia sunt cuvintele cele mai des rostite la așa ocazii.

În zămă toți seoptesc câte ceva! Toți se mira de moartea grabnică a lui Toader. Ba, unele le baba spuneară și altceva.

„Nu vedea tu, Salomie, că nu va avea bun capăt, zice o babă a tot știutoare în jurul acesteia.”

*) pomană.

Oare. . . așa zici tu? Și de ce? Încrebă ai groază Salomia, ca și când și ea ar vedea sfârșitul rău.

„Prea înțe a murit, o să vină îndă. Opt! Sermana Savetă, nu va avea pace de el, căci chiar așa s'o întâmplat și ea Ionu lui frate-meu!”

„Doamne apără-ne! zise Salomia făcându-și trei cruci și uitându-se împrejur nu cumva să a vie Toader.”

Astfel de șoapte se auziau, până ce proctul din satul vecin își făcea slujba sa.

Trecută 3 săptămâni dela înmormântarea fiertatului Toaderu Onului fără a se întâmpla ceva prin sat. Totul era liniștit. . . Văduva se sbuciuma în sine că nu voia să umărăscă și pe copii. Conducea ea economia cum îi ajutau Dumnezeu. Așa au trecut aceste 3 săptămâni!

Era o noaptea frumoasă. Toată ziua plouase și noții încă nu se înprăștiaseră. De seară toți erau pe acasă, fiecare își rânduia pe lângă ea, și cauta să se odihnească. Satul era liniștit, numai lătratul cânilor suna în liniștea nopții.

Se apropia miezul nopții. La ferasta văduvei remase de Toaderul Onului stau câteva fanteame îmbrăcate în alb, cu o lumină de ceară galbînă în mână, asemenea lumiiilor ce s'au împărțit la înmormântarea fiertatului Toader. Saveta, cu copilăși pe lângă ea, ședea pe o ladă, cu ochii întrași în cap, de plânsul cel moit, dar' totuși eșii puțin de frica vedeniei. Copilășii nu pricepeau, ci se uitau când la mama lor, când la fereastă. Deodată se aude ciocnire în fereastă și pe urmă un glas răgușit.

Saveto! . . . Saveto. . . . acasă ești. Saveta acum de groază nici nu simțea

nici auzia, nici vedea. Într'un târziu ear' se aude: Saveto! Nu te îngrozii eu sunt, Toaderu teu. Am venit că nu mă pot odihni până nu mi dai banii rămași de mine! . . . Dă-mi-i, că de nu și pe tine te duce! . . . Femeia cum aude că bărbatul se a reținors, ca un fulger i-a trecut prin tot corpul. Se apropia la fereastă.

Mâna îi tremura când voia să deschidă dălpau în care erau închiși banii. Seoașe banii și-i dete bani, închizend ochii să nu vada pe bărbatul se sculat din morți. După primirea banilor, bărbatul și ceilalți trei soți ai lui stăteau cu lumina în mână, ca și înpeștii. Dela o vreme să aude vocea răgușită:

Acum nu mai pot rămânea, dar' mai via oșei multe am de dus încă. . . . Nu spună niminui, că va fi vai și amar de tine! . . . Cu aceasta se sfârși dialogul, ear' fanteamele una după alta dispară.

În ziua următoare Saveta era eniar ca fanteama de peste noapte. Era slabă, palidă, toată tremura, frica și cugetele de a mai petrece o scenă ca cea de peste noapte o mistuiau. Ar fi spus cuiva, ca să se mai ușureze, dar' nu cuteza, căci îi suna și acum glasul răgușit al bărbatului: „va fi vai și amar de tine”. . . .

Trecură două nopți de la cele întâmplăte, în liniște deplină? În a treia noapte ear' s'a repetit teribila scena, dăcend cu sine bărbatul toate vestimintele, căci Toader zicea, că e frig în morment.

Cel mai pricopsit din tot satul era jupânul Alber, cum îl numiau. La jupânul a venit și biata Saveta pentru a și cumpăra cele de lipsă pentru traiu, căci acum a rămas foarte săracă. Foarte s'a mirat ju-

pânul Alber când aude, că și Saveta cer pe așteptare, știind, că i-a rămas 200 florini banii hoilor. Femeia ar fi spus, dar' a temea, nu cumva să pățească ceva.

După multă silă și abnegare, -- căci fise de moarte leaga și limba femeilor -- a copu a istorisi tot ce s'a întâmplat cu ea.

Alber de loc a cugetat, că ceva hoșie la mijloc și fără nici o vorbă i-a dat muerii tot de ce a avut lipsă.

În ziua următoare începe a spune căci frunză și cătră iarbă, că el a împromitat 200 fl la Saveta lui Toaderu Onului, ba încă și un contract li-a arătat. Ea și priu arăta, căci afară de el nimeni nu știa ce. Totodată s'a îngrijit să fie preste noaptea și gendarmii la mână.

Ear' e miezul nopții. Fanteamele, respective Toaderu Onului și soții lui, ear' stau la fereastră Savetei. Acum nu mai erau patru, ci trei. Bat la fereastră, dar' nu încet ca-și cum fac spiritele, ci într'un mo răstbit, căci erau siguri, că femeia încorțale va da bani, de erau. Dar' nu avura timp să ceată, căci gendarmii, cari erau asemp în apropiere, sur iute și i provocă să se predee. Așa fanteamele, strigoii de pe lumea cealaltă fură prinși de miliția lui Bădu.

În ziua următoare tot satul era plin de strigoii și prinși. Tot satul cu mic cu mare grăbesc, ca să vadă și ei strigoii. Nu putan îndestul a se mira când ved, că strigoii nu-s alții, ca Ioan Momărlanul și Băciorii ai lui.

Așa au voit să profiteze de moartea lui Toaderu Onului și de superștițiunea alton dar' au mâncat-o nespălată. Călița.

Nainte de toate cerem ertare cetitorilor, că ne am permis a ocupa atâta spațiu ocup cu halucinațiile nebunaticului moft; căci dacă aceste năzdrăvanii nu sunt dovezile unei complete slăbiri mentale, apoi nu mai știm unde începe și unde se sfârșește o astfel de „evoluțiune” a organului cogitării.

Dacă am vrea să ne adresăm la cineva dintre cei de sus, pentru a lua măsuri cuvenite să nu le mai facă rușine Herzegh, apoi ar fi cătră dl. *Dr. Iancsó Benedek*, care de sigur continuă a se ocupa și în mod mai practic de cât până acum cu chestiunea naționalităților. I-am recomanda lui, să mijlocască pe lângă forul competent să supună pe Herzegh unei observații stricte din partea psihiatrilor, adică moftul să fie dus deadreptul la balamuc.

Altfel nu scăpăm de el, nici noi, dar nici voi, pe cari atât de mult vă compromite.

Colonelul David Baron Ursu de Margina
la SOLFERINO și la LISSA.

CONFERINȚA

ȚINUTA ÎN REUNIUNILE DE ȘTIINȚELE MILITARE LA BRASOV ȘI SIBIU ÎN 14 IANUARIE ȘI 4 FEBRUARIE 1898.

DE

Franz Rieger,

cesar și regeșe colonel.

(Urmare.)

În 24 Ianuarie 1851 Urs a fost înaintat la căpitan clasa I și la 5 Maiu (așadara cu aproape 43 ani și după aproape 25 ani de serviciu) a ajuns Urs la rangul de major în regimentul 52 de infanterie.

În timpul când s'au petrecut acestea, Urs se afla eară pe câmpul de războiu. Regimentul 34 de infanterie cum și reg. Nr. 52 aparțineau corpului de armată II, care sub comanda F. Z. M. contele Gyulay, era chemat să iee lupta în contra armatelor lui Napoleon III și Victor Emanuel pentru posesiunea Lombardiei. Corpul IX, căruia aparțineau ambele regimente, n'au luat parte directă la luptele, cari au premers bătălii de la Solferino, și Urs nu și-a putut arăta talentul său probat în războiu. Întâmplările însă păreau a lua o nouă direcțiune mai norocoasă. Prospectele de a participa Prusia de-odată la luptele contra Francezilor la Rim dispăreau tot mai mult, dar pentru aceea Austria cu atât mai liberă mână a căpătat pe câmpul de războiu în Italia. Alte două corpuri de armată au mai fost trimise acolo, și ajungând ele pe câmpul de războiu întreaga putere arătată a fost împărțită în două armate. La cea dintâiu armată sub comanda F. Z. M. contele Wimpffen a fost împărțit și corpul IX împreună cu corpul II, X și XI și diviziunea de cavalerie Zedwitz. Comanda supremă a avut-o Majestatea Sa, atunci tânărul împărat al Austriei, având de șef al statului-major pe F. Z. M. Baronul de Hess. Problema comandai supreme era să ia ofensiva de către Mincio și atacând pe contrariu, care înaintase preste râul Chișe, să-l respingă preste acest riu și mai departe până preste Ticino.

Trecerea preste Mincio a urmat tocmă conform dispozițiilor comandai supreme la 23 Iunie fără conturbare din partea inimicului.

Aici conferențiarul face o descriere despre aranjarea trupelor austriace și a celor ale aliaților, după care în 24 Iunie corpul de armată IX era înaintat între Carpenedolo și Acqua Fredda; diviziunea de cavalerie Zedwitz cătră Acqua Fredda și Casalmoro.

În noaptea de 23 și 24 Iunie brigada de avangardă a corpului IX, G. M. Blumenkron avea să pună avangposturi astfel, ca batalionul 4 de vânători dinaintea Morinei, și majorul Urs cu batalionul său aveau să asigure spațiul întins dinaintea Medolei.

La 12 oare din noaptea aranjarea a fost sfârșită. Era ea cu șase companii din regimentul 52 de infanterie, cu două plutoane de cavalerie și cu două tunuri de calibrul șase, să asigure o linie în estensiune de șase pătrăse miuri în lungime și însemnatul loc Medole de după aceasta linie.

Pe la miezul nopții a ajuns în Medole și batalionul de grenadiri al regimentului 52 de infanterie sub comanda majorului baronul Mylius, dar în același timp patrulăle cavaleriei majorului Urs, raportară, că mari mase de trupe inimice cu multe tunuri

sunt în Castiglione și în Carpenedolo și sunt alarmate. Aceste știri au fost întărite și de țărani, cari veniau din acele locuri. Majorul Urs, care însuși auzise signalul de alarmă, trimise îndată un raport la brigadirul său și făcuse toate dispozițiile pentru a apărare crâncenă. De tot i-a stat lui la dispoziție din ambele batalioane ale regimentului zece companii, două plutoane de Ulani și două tunuri. Ambe aceste două tunuri cu proiectile de șase punți le-a așezat el la respântia căilor, cari duc cătră Castiglione delle Stiviere și cătră Carpenedolo. De ambele părți și pe înălțime egală erau companiile dezvoltate în o linie lungă până la avangposturile batalionului 4 de vânători dinaintea Morinei de-o parte, și până la diviziunea de cavalerie Zedwitz de altă parte. Restul a fost comandat în Medole însuși pentru apărarea frontului dinspre Nord-Vest. La unu și jumătate din zi divizia franceză Luzy a deschis atacul. După cele dintâiu puseături Majorul baronul Mylius a fost scos din luptă și pe umerii Majorului David Urs apăsă acum întreaga povară a grelei probleme cu atât mai vârtos, cu cât G. M. baronul Blumenkron nu înaintase la comanda de divizie raportul despre înaintarea în marș complet a Francezilor și prin urmare nu știa nici un ajutoriu atunci, când nici prin partea diviziei de cavalerie Zedwitz nu se făcea nici o degajare a inimicului.

(Va urma.)

Traducere liberă de Petru

NOUȚĂȚI

Arad, 6 August n. 1898.

Deputatul Vuia comite suprem? Din Caransebeș se depeșază foilor maghiare că deputatul guvernamental Vuia Péter va abziece de mandatul său, fiindcă păsește cât de cu rënd în o funcție de stat. În locul său va fi candidat și ales cu unanimitate noul secretariu de stat Jakabffy. Nu cumva dl Vuia trece la fișpanat!

Jakabffy candidat de deputat în două cercuri românești. Nou numitul secretariu de stat Jakabffy, fostul comite-suprem al Caraș-Severinului, voiește cu ori-ce preț să intre în dietă. Ear' pentru ca să rămână și mai departe în atingere cu Români pe cari pe semne voiește să-i pricopsească, căuta cu tot prețul un cerc românesc. Și-a găsit două de-odată. Pe Vuia din Caransebeș îl face să abziecă, dându-i drept răsplată cine știe ce post, ear' Năsăudul e vacant prin denumirea lui Ciocan de prof. universitar. Zelosul secretariu de stat aspiră la amândouă cercuri. Astfel spun cel puțin ziarele guvernului, asigurând că în amândouă cercuri are să reiasă cu unanimitate. — Două momente sunt aici de relevat: *servilismul* deputaților români cari abziec în favorul secretarului de stat și *siguranța* cu care vorbesc ziarele despre triumful guvernului în cercuri electorale românești.

Panama din Cluj. Foile din Budapesta printre cari și „Budap. Hirap”, pe deplin în stăpânirea jidanilor cum sunt, publică știrile privitoare la această colosală punghășie cu literele cele mai mici și tipar îndesat, sub titlul nevinovat de: „*Delictul* monstru de accis asupra spiritului”. Va să zică numai un simplu „delict”. Toate au din Cluj o scrisoare de la corespondentul lor particular, cu același cuprins, în care proprietarii fabricii de spirt frații jidani *Zsigmond* (Sigmund) sunt spălați și rași nevinovați, aruncându-se toată vina și răspunderea asupra „amploiților ușuratici și necinstiți”; mai departe se zice, că statul nu va păgubi nimica, deoarece frații Zs. sunt în stare a acoperi toate. Ear' la urma spălăturii meritele patrioților jidani. „Fabrica Sigmund (a treia formă a numelui lor) plătește dintre toți locuitorii Clujului plătește cea mai mare dare; și dă până la mai multe sute de familii.” Prin urmare trebuie nu numai cruțată, dar și ertată chiar pentru „delictul” comis fără știrea stăpânilor.

Neamul cavaleresc progresa. „Budap. Hirap” de la 3 c. are trei cronice, cu următoarele titluri: „Neguțător maghiar arestat în Viena”; „Sinuciderea unui medic ma-

ghiari în Viena”; și „Fată de maghiar în temnița din Viena.” Mai zilele trecute foile anunțau o bandă de 10 fete maghiare hoțnice, cari își făceau isprăvurile tot prin Viena. Felicităm sincer pe cei mândri de a face parte din „nația singura alcătuitoare și susținătoare de stat,” mai ales însă pe *Wlassics*, propăgătorul „cultului moralei mai înalte, pe terenul vieții publice.” Bravo! bravo! Dați numai așa înainte, să sbiere agitatorii și trădătorii de patrie cât vroesc.

Dr. Sembratovitz, metropolitul bisericii greco-catolice din Galiția, a repausat. În-mormântarea s'a făcut la Lemberg cu mare ceremonial.

Din cronica defraudărilor patriotice. Un scriitoriu la scaunul orfanal din comitatul Tolna, cu numele Popper Ferencz, a defraudat din banii orfanilor peste 10.000 fl. Pe cei mici, cu sute de floreni, nici nu-i mai ținem în evidență.

Contele de Gubernatis, cunoscutul filoromân, care în timpul mai nou a publicat despre Români un prețios essay intitulat: „*La Roumanie et les Roumains*”, își va începe în zilele aceste o lungă călătorie spre Orient în interesul studiilor ce prepară pentru congresul orientaliștilor ce se va ține la Roma în Octomvrie anul viitoriu. În calea sa dl Gubernatis se va opri la Sinaia, unde va petrece mai multe zile, găzduit de ilustrul său amic V. A. Urechie. Amintim aici că dl Urechie a tradus în limba română studiul dlui Gubernatis asupra Românilor.

Trenul accelerat, pus în circulațiune între Bpesta și Vințul de jos pentru a înlesni comunicația cu Sibiu și Turnul-Roșu, după cum află foile din Arad, va înceta în Octomvrie, fiind prea costisitor pentru stat. Trenul acesta sosca la Arad la 11 oare 53 m. și ne făcea mare favoruri mai ales în primirea timpurie a poștei.

Româneă cu bacalaureat. La gimnasiul de stat din Baiamare a făcut examenul de maturitate d-șoara Alexandrina *Drumariu*, fiica dlui adv. I. Drumariu. La toamnă d-șoara Drumariu se va înscrie la facultatea de medicină.

O domnișoară la Universitate. O tinără svedeză Hanna Kindborn, a fost numită profesoară la Universitatea din Texas pentru igienă și medicina infantilă.

Congres pentru studiul tuberculozei. La Paris în marele amfiteatru al facultății de medicină, în prezența unei mari afliuențe de medici din Paris și delegați din provincie și străinătate, s'a ținut zilele aceste un congres (deja al patrulea) pentru studiul tuberculozei.

Necrolog. Teodor Ionașcu ca soț; Romulus, Cecilia și Valeria ca fiu; Ludovica v. d. Pavelea și Firoana v. d. Murășan ca surori; Măndia ca noră; Ioachim, Aurel, Iacob, Traian și Toader Murășan ca veri; Elena Groza și Sevastia Davidescu ca verișoare; George Ventilă ca cumnat; precum și numeroșii nepoți și nepoate în numele lor și al numeroșilor consăngeni cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, că mult iubita lor soție, mamă, soră, soacră, cumnată verișoară și mătușă *Maria Ionașcu* nasc. Lazar, după un mor bgreu și îndelungat și a dat nobilul său suflet, provăzută fiind cu sfințele taine, în mâinile Creatorului Duminecă în 31 Iulie st. n. 1898 la 6 oare a. m. în al 65-lea an al etății și al 48-lea an al căsătoriei. Osămintele scumpei decedate se vor așeza spre repausul etern în cimitierul gr. cat. din Năsăud Marti la 2 August st. n. 1898 la 1 oară p. m. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Năsăud, la 31 Iulie. 1898.

Șese frați — preoți. Duminecă, la 31 Iulie, a fost ordinar de preot Ioan Kolisek în biserica catedrală din Brünn. Tânărul preot este al 6-lea, care se dedică carierei preoțești, alături de cinci frați mai bătrâni. Din acest incident M. Sa Impăratul a distincții pe mama celor 6 preoți, veduva *Mariana Kolisek* cu următoarea telegramă: „Cu adâncă bucurie am aflat, că mulțumită devotamentului d-tale de mamă, al 6-lea fiu al d-tale primește ordiul preoției. Exprimându-mi cea mai deplină recunoștință pentru frumosul rezultat, cu care D-zeu ți-a răspălit ostenețele, să ai încă multă bucurie după bravii d-tale copii. Francise Iosif.”

Întreaga familie a fost adânc emoționată de această prea înaltă distincție.

Mireasa undelor. Într-o comună din jos de Timișoara niște muncitori au scos din undele Murășului cadavrul unei fete de vre-o

19 ani. Fata era frumoasă, îmbrăcată într-o haină albă de mousse lin, cu ciorapi de mătăsă roșă. Costumul acesta arată, că nefericita, care sau s'a sinucis sau poate a fost victima unei crime, a fost mireasă. Oh, și Murășul e rece mire!

Donăzeci și doi! Un ospătar din Tirol cu numele Gregorio Modena, a fost până acum tată fericit a 21 copii. Zilele aceste însă i-s'a născut al 22 lea. Dintre cei 22 sunt 15 feciori și 7 copile, — sănătoși trupește și sufletește.

Maiorul Eszterhazy — escroc. Ziarele franceze anunță că Christian Eszterhazy, vărul maiorului Walsin-Eszterhazy, a intențat acestuia proces pentru înșelăciune. Eată în ce consistă faptul:

Când muri tatăl lui Christian Eszterhazy, care fusese primar al orașului Bordeaux, maiorul Eszterhazy, care nu avea cunoștință intimă cu vărul său, se încercă să intre cu acesta în afaceri bănești.

Între alte scrisori i-a scris și următoarea: „Am fost în gimnasiu camarad de școală cu baronul Edmond Rothschild. Acum câțiva ani am servit ca martor în duelul căpitanului Cremieux cu ocaziunea afacerii căpitanului Mayer și marchizul More. În fața tribunalului am fost expert în materie de duel și am dat o declarație care a făcut serviciu adevărate ovreilor. Edmond Rothschild mi-a fost recunosător pentru aceasta. Zilele acestea voi depune o sumă oare-care într-o operațiune cu totul sigură. Baronul Rothschild însuși dirigează această operație. Eu îți garantez ție și mamei tale 25 de procente, în cazul de veți lua și voi parte la aceasta operațiune. Capitalul îl veți pute retrage când voiți.”

Cu un cuvânt: Dacă dați 20000 fr. atunci vă garantez eu 5000 de franci și întregul capital.

Christian și mama sa au trimis maiorului Esterhazy 38.000 de franci, care în fie care lună le plătea prompt interesele. Mai târziu i se cerură înapoi banii. Esterhazy însă scrisese într-o scrisoare vărului său:

„Aștept cu nerăbdare sfârșitul procesului Zola, care a fost o greșală. Dacă afacerea aceasta va avea pentru mine un sfârșit bun, atunci voi primi de la Matheiu Dreyfus 500.000 despăgubiri, de la „Figaro” și Emil Zola, de la fie care câte 200.000 de lei. Și chiar de am câștiga numai a treia parte, totuși ar fi bine.”

Christian Esterhazy și mama sa veniră la Paris, întrebară la casa Rothschild și aflară că maiorul n'a depus nici un ban.

Imediat făcură denunțare la parchet pentru escrocherie. Judele instructor Bertulus continuă acum cercetarea și în cauza aceasta.

Ziarele franceze scriu, că prin această afacere toți prietenii lui Eszterhazy, în prima linia comandantul Paty de Clam sunt compromiși. — Câte-va foi scriu că în urma acestora o revisuire a procesului Dreyfus nu se mai poate încunjura.

Medic român în Karlsbad. Med. Univ. Dr. *Romulus L. Crăciunu*, medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (Clinica dlui consilier de curte Prof. Neusser.) Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Majestatea Sa Impăratul etc. etc.

Ord. din 1 April—1. Octomvrie dela oarele 6—9 a. m. și 3—5 p. m. în Mühlbad-gasse casa „Schwarzes Ross”.

Dr. Sterie N. Ciureu, X Pelikangasse — Nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, dureri de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele *Kneippiane*.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Posta redacției.

Părintelui Bugariu în Timișoara. Scrisoarea d-tale de straja-meșter am primit-o. Rogretăm incapabilitatea d-tale de a fi la culmea chemării în postul cel' ocupi.

Editor: Acel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil Ioan Russu Șiriano.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții.

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.
2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 (trei) luni cu 5^{1/2}%.
3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se respătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut
Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face prin poștă și se resolvă cu reîntoarcerea ei.

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

16—

SOCIETATE PE ACȚII

121

„Victoria“

institut de credit și de economii
SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Archiducele Iosif Nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții	fl.	300.000
Fond de rezervă	„	100.000
Depuneri	„	1,000.000
Circulația anuală	„	15,000.000

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

118—(4)

Direcțiunea institutului.

STRICT DUPA RITUL GRECESC

Se pot procura mai bune și mai ieftine



Felon, odăjdii pentru diaconi, Stihare, Prapore bisericești, steaguri pentru reuniuni, Sfântul aer (Plastanița), Disc Potir, Steluțe, Chivot Artoclasia (cutie pentru agneț) Dichieriu, Triheriu, Cădelniță, Icoane pentru iconostas etc. etc.

Prețuri curente (cataloge) bogat ilustrate se trimit la cerere gratis și franco



ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

VIENA I. KOHLMARKT 2.

187 4—26